

Narva Keeltelütseum

Ajaloo ainekava

7. klass

2 tund nädalas

Narva 2019

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli ajaloo õpetusega taotletakse, et õpilane:

1. kirjeldab ajaloo põhietappe näidete kaudu;
2. mõistab eri ajastute kultuuripanust ning iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid ja kultuurinähtusi;
3. võrdleb ajaloosündmusi ja -nähtusi, leiab sarnasusi ja erinevusi, toob esile põhjusi ja tagajärgi,
4. arutleb märksõnade/küsimuste toel, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda nii suuliselt kui ka kirjalikult;
5. teab Eesti ühiskonna arengujärke ja tähtsamaid ajaloosündmusi, seostab kodukoha, Eesti ja Euroopa ajalugu maailma ajalooga ning saab aru, et ajaloosündmusi võib tõlgendada mitmeti;
6. töötab mitmesuguste ajalooallikatega, kommenteerib ja hindab neid kriitiliselt;
7. otsib, analüüsib ja kasutab ajalooinfot, koostab kava ja mõistekaarti, ajalooreferaati ja lühiuurimust, esitleb seda suuliselt ja kirjalikult ning IKT vahendeid kasutades;
8. töötab kaardiga ja koostab lihtsamaid skeeme;
9. oskab asetada end minevikus elanud inimese olukorda ja mõistab nii ametite kui ka töö sisu muutumist ajas;
10. mõistab ajalooteadmiste vajalikkust igapäevaelus ning teab ajalooga seotud erialade õppimise võimalusi.

Õpitulemused

Ajaloo õppimise tulemusena 7. klassis õpilane:

1. kirjeldab läänikorda, feodaalset hierarhiat, seisuslikku ühiskonda, naturaalmajandust ning talupoegade ja feodaalide elulaadi;
2. teab kiriku osa keskaja ühiskonnas nii kultuuripärandi säilitajana kui ka maailmapildi kujundajana;
3. teab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad, ning kirjeldab keskaegse linna eluolu;
4. iseloomustab Frangi riigi osatähtsust varakeskaegses ühiskonnas ja Frangi riigi jagunemise tagajärgi;
5. iseloomustab araabia kultuuri ja selle mõju Euroopale, näitab kaardil araablaste vallutusi;
6. kirjeldab viikingite elu, nimetab ja näitab kaardil nende retkede põhisuundi;
7. toob esile ristsõdade eesmärgid ja tulemused;
8. nimetab Eesti muinasmaakondi ja suuremaid linnuseid, iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist ning muistset vabadusvõitlust;

9. teab, kuidas kujunes Bütsantsi riik ja tekkis Vana-Vene riik
10. teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng ja reformatsioon;
11. kirjeldab Eesti arengut 16. sajandil, majanduse ja linnade arengut ning reformatsiooni mõju;
12. seletab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi;
13. teab, kes olid Kolumbus, Martin Luther ja Leonardo da Vinci, ning iseloomustab nende tegevust
14. teab, kes olid Karl Suur ja Justinianus I, ning iseloomustab nende tegevust.

Õppesisu

Keskaeg ja varauusaeg

Maailm keskajal 476–1492

Keskaegse maailmapildi mõju maailma ajaloole, keskaja ühiskonna üldiseloomustus ja periodiseering. Läänikord, eluolu.

Kiriku ja kultuuri osa keskajal, ristiusu õpetuse alused, ristisõjad, keskaja ülikoolid ja teadus, romaani ja gooti stiil.

Frangi riik, Frangi riigi teke, riik Karl Suure ajal, Frangi riigi jagunemine, kolm tuumikala: Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa.

Araablased. Araabia ühiskond, Muhamed. Islam, araabia kultuur ja selle mõju Euroopale.

Bütsants, Bütsantsi tugevuse põhjused, Justinianus I, Vana-Vene riik.

Linnad ja kaubandus, linnade teke ja eluolu, hansakaubandus Põhja-Euroopas, tsunftikord, linnade valitsemine.

Põhja-Euroopa ja Eesti. Skandinaavia eluviis ja ühiskond, viikingite retked.

Eesti keskajal, eluolu muinasaja lõpus. Muinasmaakonnad, muistne vabadusvõitlus ja ristiusustamine, ühiskonna struktuur. Valitsemine, Liivi Ordu. Linnad.

Keskaja ühiskond Saksamaa, Inglismaa ja Prantsusmaa näitel. Saksa-Rooma keisririik, parlamendi kujunemine Inglismaal, Prantsusmaa ühendamise. Eluolu keskajal.

Asustus, tegevusalad ja eluolu kodukohas muinasaja lõpul.

Maailm varauusajal 1492–1600

Ühiskond varauusajal, tehnoloogia, uue maailmapildi kujunemine. Tehnoloogia areng, majandussuhted, humanism, kujutav kunst, Leonardo da Vinci.

Suured maadeavastused. Ameerika avastamine, maadeavastuste tähendus Euroopale ja Euroopa mõju avastatud maades.

Reformatsioon Saksamaal. Martin Luther.

Eesti 16. sajandil, reformatsioon, haldusjaotus ja linnad. Liivi sõja põhjused ja tagajärjed.

Põhimõisted: mõisteid paavst, patriarh, piiskop, preester, munk, nunn, senjöö, vasall, feodaal, pärisori, Inglise parlament, raad, tsunft, gild, Hansa Liit, Mõõgavendade Ordu, Liivi Ordu, romaani stiil, gooti stiil, koraan, Muhamed, mošee, Meka; maadeavastused, reformatsioon, protestandid, luteri usk, renessanss, humanism;

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

Koostab kava, kokkuvõtet ja kirjeldust ning kasutab ajalookaarti, kasutab IKT vahendeid info otsimiseks ja esitluse koostamiseks, referaadi tegemiseks.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest kooli õppekava hindamise korralduse sätetest.

Läbivad teemad

Ajaloo õpetamisel 7. klassi vältel käsitletakse järgmised läbivad teemad:

Kultuuriline identiteet. Toetatakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo vältel ning kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktika eripärast nii ühiskonna ja terviku tasandil (rahvuskultuur) kui ka ühiskonna sees (regionaalne, professionaalne, klassi-, noortejms kultuur; subkultuur ja vastukultuur) ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Toetatakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja tänapäevaseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Väärtused ja kõlblus. Toetatakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes mõistab üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Lõimimise võimalused muude õppeainetega

Ajaloo õpetamisel on võimalus lõimimises järgmiste õppeainetega:

- a) geograafiaga – rahvastiku ilseloomustumisel, riikide arengutase võrdlemisel, muutuste uurimisel;
- b) kirjandusega – ajaloolised isikud ja nende kujutamine kirjanduses

- c) ühiskonnaõpetusega – ühiskonna arengutaseme uurimisel.
- d) matemaatikaga – ajaarvamine, ajatelg

Klassi- ja kooliväline tegevus

Ajaloo õppimise toetamiseks võib õpilastel osaleda ajaloo olümpiaadidel ja viktoriinidel, muuseumide ekskursioonidel ja õppekäikudel.

Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid

Inna Põltsam-Jürjo, Pärtel Piirimäe, Ursula Vent. Keskaeg. I osa. Avita 2011

Inna Põltsam-Jürjo, Pärtel Piirimäe, Regina-Maria Blauhut, Juhan Kreem, Marika Mägi, Kattri Ezzoubi. Keskaeg.II osa. Avita 2012.